

za Slovane pa tudi za katoliško Cerkev, s čije vidnimi poglavarji, rimskimi papeži, sta vedno zedinjena bila. Potem izražajo sv. Oča veselo upanje, da se razkolniki, zlasti mogočni ruski Slovani, zedinijo s katoliško Cerkvjo ter potem uspešno uplivajo in delajo na pokristijanjenje narodov; kajti pravijo Leon XIII.: po božjih sklepkih je Slovanom posebna in velika naloga odkazana!

Sklenoli so govor tako: „ljubljeni sinovje, vračajte se srečno na svoj dom. Povejte svojim bratom, kar ste v Rimu videli in slišali. Pričajte jim, kako Mi blage in velike narode slovanskega imena očetovski ljubimo ter pristrčno želimo, da bi vsi katoliškej Cerkvji goreče in neomahljivo zvesti ostajali in da se nobeden nebi pozgubil iz ladije, o kateri Vaš sv. Jeronim pravi: kdor ni v tej ladiji, ta utone v vesoljnem potopu. Donesite jim tudi Naš apostolski blagoslov, katerega Vam vsem polni ljubezni v Gospodu podelimo!“

Gospodarske stvari.

Vejeve sadunosnim drevesom kaže izrezovati.

II. Pri drevesih, katerih krone se po redu trebijo, so veje od spodnjega konca do vršiča lepo s kratkimi rodovitnimi vejicami obraščene, ker imajo vsi deli in popki potrebne svetlobe zadosti. Pri takih drevesih je razmera ugodna med sprejetimi in podelanimi redivnimi tvarinami; zato se pa nastavljeni sad tudi bolje redi in do večje popolnosti doraste. Obrodijo toraj več in boljšega sadu. Ker se po trebljenji vej ugodna razmera med sprejemanjem in podelovanjem redivnih tvarin vzdržuje, so taka drevesa tudi bolj zdrava od onih, ktera od leta do leta manj popolnih listov napravljajo.

Če se pa hoče pravi namen doseči, tako je potrebno, da se to delo tudi umno in zastopno opravi. Treba je najprej znati in razsoditi, ktere veje da so odveč in tedaj razvitku in rasti drevesa škodljive. To bode pa zopet le oni prav razsoditi vedel, ki naravo in sorto drevesa dotičnega dobro spozna; kajti nektera sadna drevesa narejajo bolj redke druge bolj goste veje in vendar je treba, da se prva in druga po pravilih vravnava.

Ko bi se preveč vej porezalo in se tako bolj redka in morda prerodka krona napravila, tako drevo bi zbolelo. Pri drevesih z umetno narejeno krono se o tem vsakdo lahko do jasna prepriča, kako malo se sme proti naturi drevesa kaj delati. Na to se še vse premalo porajta zlasti pri drevesih. Marsiktero prithčno drevo bi dosti bolj zdravo in krepko bilo, več in boljšega sadu rodilo in več let živelo, ako bi daljava njegovih vej med seboj njegovej naravi bolj primerna bila. Sicer je res, da se vsaka rastlina da do neke

stopnje proti svojej naravi v kako reč prisiliti in primorati; v nekterih rečeh pa se trdovratno zoperstavlja.

Krone trebijo moramo o pravem času, rane pa s katranovcem zamazati.

Kako sir hranjevati.

Kako se sir zdrav in dober v kleti hrani, to mora pred vsemi drugimi biti umnemu sirarju znano. Slabo hranjevan sir ni lep in vabljev za pogled. Vsakokrat se mora sir, kolikor ga je, obrniti, brž ko je gornja stran se posušila. Nikdar bi se ne smel vlažen sir na klop položiti. Na to se pest soli na sir potrosi in če se je po zračni vlagi raztopila, se sir s ščetjo dobro drgne in snaži. Drugi dan bi v dobri kleti imela gornja stran suha biti, na kar se isto ravnanje s sirom ponovi. Da se v topli kleti vrenje nekoliko vmiri, se daje siru nekoliko več soli in se od časa do časa prevzdigne, da se stran, na kateri sir leži, posuši in ohladi. Da se bele maroge, ktere se na sirih včasih pokažeja in svoj izvir večidel v nemarnem ravnanji imajo, na siru ne narejajo, se siri nikdar ne smejo obračati, dokler niso popolnoma suhi in dokler jih sirar ni do dobrega otrl. Če se pa maroge že nastale, se morajo pregnati in sicer s tem, da se siri s krpo suknja močno terejo in če potrebno, s soljo ribajo.

Proti driski pri teletih. Posebno dobri pomoček pri teletih se da napraviti iz sledečih tvarin: 1 del ogljenokisle magnezije, 2 dela po dva-percentne karbolove kisline v vodi raztopljene in 5 delov čiste vode. Od tega se daje bolnemu teletu po jedne žlici na dan. Tvarino dobimo v apoteki.

Ktere kokoši so najboljše jajčne nesivke. Laška kokoš nese vsako leto po 180—200 jaje. Tudi prenaša naše podnebje prav lahko in je ni težko vzrediti. Pri Španjski kokoši se sme gotovo na 220 jaje vsako leto pričakovati. Žal in škoda, da je to kokošje pleme bolj rahlega telesa. Pa pri navadnem mrazu v naših krajih jim lahko greben ozebe, po čemur potem bolehajo in le malo ali nič ne nesó. Vrh tega je tudi njihovo meso bolj začrnelo in nič kaj okusno.

Kurje bolezní. Tako imenovane apneničaste kure se pri perutnini pogosto najdejo. Ta nalezljiva bolezen ni nič druga ko garje ali grinte. Če kokoš nič ne nese, pri tem pa še vedno težja prihaja, je temu vzrok bolezen v jajčnjiku. Temu ni lahko pomoči. Nož pod vrat je najboljše zdravilo.

Zoper medeno roso. Medena rosa posebno vrtno rože ali šipke rada napada in tako rast in cvet ugonobi. Proti ti nadlogi se s pridom rabi solna voda, s katero se morajo zjutraj in zvečer rože škropiti. 2—3 grami soli v 1 litru vode se raztopijo in s to raztopljivko listje rožno in vejice škropijo. V št rih dneh je medena rosa pregnana. Skusiti kaže.

Kdaj jagode presajati. Rudeče jagode morajo meseca avgusta ali začetek septembra presajati. Za to se izberejo močne in dobro okorenjene rastlike, ktere imajo lepe, zdrave vitice. One vitice, ktere so najprej vzrastle, se pri presajanju ne smejo porezati. Jagode se sade v grede, ktere so bile dobro z govejim gnojem pregnojene in globoko prekopane kakih 44 centimetrov rastlina od rastline. Pred zimo se morajo grede na 4—5 centimetrov debelo s kratkim gnojem potrositi. Tako zasajene jagode rodijo že prihodnjo spomlad obilno in debele sadeže in se smejo 3 leta na gredi rasti pustiti.

Žaganje kot nastelj ohrani živinsko stajo, ker vse mokre živinske izločke rado posrka, suho in ravno za tega del prav dobro za nastiljanje. Kar se njegove gnojivne vrednosti tiče, je vendar žaganje dosti manj vredno, ko slama. Vendar pa se more nastiljanje z njim živo priporočati tam, kjer slame primanjkuje ali kjer se slama za višo ceno nekam drugam porabiti da.

Dolenjskim vinogradarjem na Kranjskem sedaj marljivo razlaga nevarnost pretečo po trtnaj uši g. Anton Ogulin. Ob enem skuša v imenu kmetijske družbe kranjske osnovati s pomočjo županov odbore, ki bodo nadzirali vinograde, da se trtna uš ne razširi. Pri nas pa nič ne čujemo, kaj mislijo storiti s trtno ušjo v Brežiškem okraju.

Sejmi na Koroškem 25. julija v Strassburgu, v Saksenburgu, v Rajhenfelsu, 26. jul. v Kotaričah, 28. jul. v Gradišči.

Dopisi.

Iz Podjunske doline na Koroškem. („Slov. Gospodar“ — strela — novi knezoškof.) Za Slovence na Koroškem je bilo pač silno potreba, da so nekteri blagi rodoljubi na nje pomislili, ter jim več iztisov „Slov. Gospodarja“ naročili. Z veseljem segajo sedaj po poslanih listih. Bog daj, da bi čitanje teknilo k oživiljenju naroda. Blagim rodoljubom pa prav pristržno zahvalo! — 8. t. m. je v Dobreževo pohišstvo v Šetarovesi strela vdarila; tesač, ki je streho popravljal, se po slapu zmočen začne valjati doli po strehi, pa k sreči se zavali za prislonjeno lestvo, tako, da se mu ni zgodilo nič kaj hudega. Tudi je vihar taisti dan več stuhovpodrl. Druge škode, hvala Bogu, ni napravil. — Naš novi knez in škof Peter so izdali svoj prvi pastirski list, v katerem pozdravljajo svoje verne z besedami: „Mir vam bodi!“ List ima 3 dele; v prvem voščijo mir vsakemu človeku, v drugem vsakej hiši, in v tretjem celej škofiji, Nemcem in Slovencem. Bog daj, da bi novi višji pastir tako očetovsko skrbeli za nas zapuščene Slovence, kakor rajni knezoškof Valentin.

—m—

Iz Ptujja. Dne 28. jun. imela je skupščina veliko posestnikov zopet dopolnilno volitev, ker je vsled zavratne tožbe ptujskih liberalcev onokrat v

okrajni zastop izbrani velečislani okrajni sodnik g. L. več ali manje bil primoran poverjeni mandat odložiti. Kdor ne vé, kako težko je kmetu silno delo doma pustiti, ne more mu skoro zameriti, če ob pravem trenutku ne dospe na volišče; itak moramo zopet naglasiti, naj se v bodoče nikdo ne izgovarja, jaz sem moral takrat to ali to storiti, ko sem se z doma podal in za tega del sem se zakesnil, ali pa: jaz pa zato in zato nisem mogel priti. Volitve v okrajni zastop so že zato velevažne, ker gre tu za denar celega okraja. V siromašnih letih, kakor njih zaporedoma imamo, bogme ni šala plačevati blizu 36.000 fl. okrajne doklade, pa razve onesrečenega Borlskega mosta, na kojem še dve tretjini dolga, skoro nikjer ničesar ni videti. Pa temu ni se čuditi, če se pomisli, v kterih rokah bil je okrajni zastop čez polnih 12 let; od lanskega leta sem pa še ni mogla vsa gnijolota odstraniti. Na srečo, da smo si pridobili, sicer še ne jako, pa itak zanesljivo večino 21 glasov. Bilo nas je v početku 25, ali na gurko našo žalost umrl nam je blagi g. dr. Škrabar, 3 pa so se izneverili. Toda tolažimo se, saj vemo, da je med 12 učenci našega Gospoda tudi bil en Judež Iškarjot; pa tudi to vemo, da se tudi ta v kratkem po tem sam na vrbači obesil. Videti večino okrajnega zastopa v okrajnih rokah in na čelu značajnega moža, kojega spraviti s poti pravice in pravičnosti nikakor ni mogoče; to je ona ljuta rana, koja ptajske liberalce noč in den peče, njih čemeru in jezi, malo da ne zbesnijo. Oh! kako lepo bi bilo, zdihujejo sedaj naši Brezniki in Piski, ko bi liberalci sami bili v okrajnem zastopu, ali ti „safermiljonski klerikalci“ so nam vedno strašno na poti; zato moramo vse žile napeti, da tega ali onega po dobrem ali hudem pridobimo ali odpravimo, posebno zdaj pri dopolnilnej volitvi bo zgodna prilika. In res se njim je posrečilo spraviti v zastop Borlskega grofa. Vsled te volitve nameravali so pre liberalci razsvetliti svoja okna, ali ker so doznali, da bo kar tri četrtine mesta ostalo temno in da bo se izbor, proti kojemu je slovenska stranka vložila protest, brž ko ne še prevrgel, so si svečnjake jezno zopet poskrili.

Iz Brežic. (Izlet.) 26. jun. podali smo se učenci vinorejske šole pod vodstvom g. Keca, našega vrlega učitelja, s poštnim vlakom na izlet v brežko okolico. V Brežice smo večer ob 7. uri došli in tamkaj prenočili. V pondeljek v jutro napotili smo se v Staro vas, ki je od Brežic kaki dve uri oddaljena. V Stari vasi smo v krčmo g. Valon-a šli, kteri nas je s svojim sinom prijazno sprejel in nam dobro postregel. Po obedu vodil nas je mladi g. Valon, kteri je bil na neki kmetijski šoli in zdaj očeta krepko na roko gre pri gospodarstvu, v vinograde, kjer trtna uš gospodarji. Tukaj je zelo žalostno. V sredi vinograda so trsi suhi, med tem, ko še okolo robov vinograda trsje lepo žene in tudi precej grozdja nosi. Uš skušajo s tem zadrževati, da prilivaje posameznim trsom